

Sak 23/21: Oversendt uttalelse fra årsmøtet

Årsmøtet i Oslo SV vedtok å oversende en uttalelse fremmet av Frogner SV til representantskapet med følgende begrunnelse:

Fylkesstyret mener saken bør debatteres grundigere enn det som tidsplanen på årsmøte tillater. Fylkesstyre ønsker å få innledning og debatt om denne enkeltsaken, og forebygging av vold i skolen mer generelt før vedtak. Derfor foreslås det å oversende uttalelsen til representantskapet.

I tett dialog med forslagstiller har en redaksjonskomite bestående av Petter Sommervold, Assad Nasir og Kristian Brovold Liknes skrevet et omforent forslag til vedtak. Det opprinnelige forslaget til Frogner SV er limt inn til slutt i sakspapiret.

Endringsforslag til uttalelsen sendes inn [i dette skjema](#).

1 Stans vold mot lærere i skolen

2 Vold mot lærere og andre ansatte i skolen er et vedvarende samfunnsproblem som må tas på
3 det største alvor. Forskning på feltet beskriver volden som et tabubelagt tema, men etter en
4 rekke alvorlige og uønskede hendelser har mediene de siste årene bidratt til å rette et stadig
5 større søkelys på problemstillingen. SV mener at det er svært viktig, og at det trengs et
6 taktskifte for å få en mer effektiv forebygging og en bedre ivaretagelse av dem som er berørt.
7 Mye av det som så langt har vært gjort har ikke fungert i tilstrekkelig grad, og noen tiltak har
8 forsterket problemene. Det er ikke akseptabelt når ansatte er redde for å gå på jobb. Og når
9 ansatte i skolen er redde, smitter dette videre over på elever og foresatte.

10 For å minimere risikoen for vold mot lærere og andre ansatte i skolen må det blant annet
11 stilles tydelige krav til kommunen og fylkeskommunen som skoleeier. Voldshendelsene må
12 ikke betraktes som enkeltstående tilfeller som ikke krever målrettet og systematisk innsats,
13 men sees i sammenheng. Vi må aldri glemme at barn og unge i utgangspunktet er i en
14 avmaktssposisjon, de kan ikke velge om de vil gå på skolen. De har også rett til en utdanning.
15 Straff og sanksjoner, som er høyresidens svar på utfordringen, har aldri fungert som
16 problemløsning. Vi må, derimot, finne gode verktøy for å forebygge slike hendelser og da må
17 vi også søke å forstå hva som ligger bak. Vi må bygge laget rundt eleven.

18 SV mener vi må erkjenne at det må gjøres mer for å motvirke problemene med vold mot
19 lærere og andre ansatte i skolen. Skolen skal være fri for vold og trusler, både fysisk og
20 psykisk, for ansatte og elever.

21 Oslo SV vil:

- 22   ▪ At Oslo kommune ved Utdanningsetaten er bevisst sitt ansvar som arbeidsgiver, og
23   sørger for at de ansatte i skolen har nok kompetanse og støtte til at de kan møte og
24   ivareta barn og ungdom som strever, og hvor noen har en utagerende og
25   skremmende atferd. Den helse- og sosialfaglige kompetansen i skolen må styrkes

- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31
- 32
- 33
- 34
- At Oslo kommune ved Utdanningsetaten iverksetter en tydelig beredskap for og gjennomgang av egne rutiner for rapportering av vold mot lærere og andre ansatte i skolen
  - Intensivere arbeidet med en handlingsplan mot vold og trusler i skolen, og aktivt involvere og konsultere lærernes og de ansattes fagforeninger i dette arbeidet. Elevenes og ombudenes erfaringer må også tas med i utviklingen av nye tiltak.
  - At Oslo kommune ved Utdanningsetaten påser at læreres krav til et fullt forsvarlig arbeidsmiljø, slik det er formulert i arbeidsmiljøloven (AML) blir ivarettatt, og at alvorlige brudd på AML systematisk blir innrapportert til Arbeidstilsynet

Opprinnelig uttalelse fremmet av Frogner SV

1 **U11: Uttalelse om Clemens Saers-saken og vold mot lærere i** 2 **skolen**

3 Lektor Clemens Saers ved Oslo Handelsgym blei i mai 2014 overfalt av en elev på skolen,
4 som ville inn i hans klasse og time – sammen med fire andre - for å ta et oppgjør med en
5 annen elev i Saers klasse. Skoleledelsen var godt informert om elevens voldelige atferd, politi
6 og barnevern var varsla av skoleledelsen, men de hadde ikke informert lærerne, hverken
7 individuelt eller som gruppe. «Elevens personvern trumfer andre hensyn.» Saers er i dag 25
8 % invalid som følge av hendelsen. Saers forsøkte i 2014 å få arbeidsgiveren til å ta sin del av
9 ansvaret for hendelsen og støtte sin ansatte. Det lyktes ikke, så Saers så ingen annen utvei
10 enn å gå til retten. Saken har vært oppe i to lagmannsretter, Borgarting og Gulating, og anket
11 til Høyesterett, men avvist. Arbeidsgiver har i retten blitt kritisert for ikke å ha orientert
12 arbeidstaker om en elev som kunne innebære en sikkerhetsrisiko, og retten har slått fast at
13 Arbeidsmiljøloven gjelder fullt ut for lærere som for andre yrkesgrupper. Men retten har ikke
14 funnet at arbeidsgiver har vist «grov uaktsomhet» ved håndtering av saken. Saers er derfor
15 blitt dømt til å betale kr 237 025 for å dekke motpartens utgifter; i tillegg har han hatt ca. kr
16 1 460 000 i utlegg fordi han har kjørt saken som enkeltperson.

17 Saken har flere sider som gjør at den har betydning for alle lærere. Vold mot lærere i skolen
18 er økende. I Oslo-skolen sier om lag en av fem lærere at de har opplevd vold eller trusler
19 siste året. For god dokumentasjon på problemet viser vi til førsteamanuensis ved OsloMet,
20 Børge Skåland. Skåland sier bl.a. at et gjennomgående trekk er at ledelsen ved de enkelte
21 skolene ikke ser på volden og truslene som «skoleproblem» eller pedagogiske problem, men
22 det er lærerens håndtering av situasjonen som er problemet. Læreren blir stående aleine, og
23 mangle støtte og sympati fra den som var nærmest til å gi det – egne ledere, og dessverre
24 også ofte kollegaer. Det blir lagt et røykteppe over det hele for å bevare en skoles fasade. Det
25 er ikke snakk om «vold», men «uheldige episoder». Børge Skåland sier at problemet rundt
26 vold og trusler overfor lærere er tabu; det er sterke ord.

27 Vi har fulgt med og satt oss inn i Clemens Saers-saken. Vi finner det utenfor diskusjon at
28 Utdanningsetaten i Oslo kommune – og heller ikke Oslo Handelsgym på eget initiativ – hadde
29 gjort nok forebyggende HMS-arbeid for å hindre vold mot lærere i mai 2014, og derfor har
30 medansvar for volden som ramma Clemens Saers. Arbeidsgiverrepresentanten på

31 Handelsgym, rektor, tok heller ikke sitt arbeidsgiveransvar i sin behandling av Saers etter
32 hendelsen. Rettssakene som fulgte har i stor grad vært mellom parter med ulike ressurser.

33 Årsmøtet i Oslo SV ber Oslo kommune oppnevne en uhildet kommisjon som får i oppgave å
34 se på hele Clemens Saers-saken med tanke på hva det er å lære. Men vi ber allerede nå
35 Utdanningsetaten ta det økende problemet med vold og trusler mot lærere mer alvorlig;
36 lærerne har krav på et trygt arbeidsmiljø. Dessuten ber vi Oslo kommune ved UDE frafalle sitt
37 krav om å få dekket sine rettsutgifter, og som en gest overfor Saers betaler hans egne utgifter.